

skem, Janez Medvešek iz Sevnice, Jožef Mihalič od Male nedelje, Anton Podvinski iz Pišec, Anton Šebat od Sladke gore, Matija Valpotič iz Ormoža, Valentin Vogrinec iz Št. Vida nižje Ptuja in Jože Weixel iz Hoč. — Iz tretjega leta gg.: Štefan Belsak iz Zavrč, Peter Štefan iz Bysie na Gškem in Anton Štrakel od Sv. Petra pri Radgoni.

Gospodarske stvari.

Breskev.

(Spisal M. Levstik.)

Nekateri trdijo, da je mimo grozdja breskev najfinejši in najboljši sad. Je-li to resnica ali ne, zato se ne bomo ravsali, lahko pa rečemo, da je breskev ljubljanka navadnega človeka, kakor tudi največje gospode. Ob vročih dneh avgusta poseže dela utrujen delavec kaj rad za sočno breskvijo in na gosposkih mizah je ta lepi sad vže od nekdaj priljubljen. Sadjaželna mladina po mestih in trgih pa tudi težko kaj z večjim veseljem vidi, kakor moža s košem dišečih breskev! S poželjivimi pogledi obstopi prodajalca in blagruje tiste, ki imajo krajcar v žepu, da si lahko privoščijo ljubo slaščico. Zavoljo vsestranske priljubljenosti je pač naravno, da se lepe breskve na trgu prav lahko in dobro prodajo. Posebno na shodih in božjih potih se ljudje pogosto kar pipljejo za breskve. Ta sad se pa tudi še drugače da prav dobro porabiti. Še ne čisto zrele lepe breskve kupuje rada gospoda za ukuhanje; ako se pa lepo zrele breskve olupijo in v primerni toplej krušnej peči na malih lesicah posusijo, so potem izvrstne za kuhanje ter prav dobro kuhane suhe češplje pri gostijah nadomestiti zamorejo. V ugodnih letih, kedar breskve tako obrodijo, da se več ne dajo vse prodati, spravijo se lahko v sode, da se porabijo za kuhanje žganja. Ako se v kotel dodenejo tudi stolčena jedra iz breskovih koščic, dobi breskovec, ki je že sam na sebi izvrstno žganje, še posebno fin duh in okus. Ne mislim zato priporočati breskev, da bi se iz tega sadja enkrat žganje lahko v velikej meri žgalo in pilo, Bog ne daj! Toda pomišlimo, par steklenic domačega poštenega žganja pri hiši pride v marsikaterem slučaju prav, posebno tedaj, kadar človeku ni čisto dobro »notri«. Požirek domače slivovke ali breskoveca je tedaj, kakor nalašč in že tudi ni tako velik greh!

Ker more breskev le v toplih krajih na prostem rasti, zato so jej prijazne vinske gorice po spodnjem Štajarju posebno ugodne. Seveda je za trto škodljivo, ako je v vinogradu preveč breskovega drevja, toda tu pa tam, kjer je trs bolj redek, pa bi breskev vendar le brez škode rasti zamogla, posebno sedaj, ko nam trta od leta do leta bolj hira. Akoravno je breskev gledé zemlje in prostora precej ponižna, akoravno rada in obilno rodi, akoravno ima žalibog čim dalje, tem več prostora za njo v naših vinogradih, je breskev vsejedno še prava pasterka med našim sadnim drevjem. Nihče se ne potruji, da bi breskev na pripraven prostor vsadil, kolikor tacega drevja zraste, zraste tako rekoč po sili. Nikomur ne pride na misel, da bi mlado drevesce cepil, ker le tedaj bode rodilo zanesljivo takošen sad, kakoršnega želimo. Zato so pa tudi v naših krajih breskve večinoma drobne, nezdatne ter vodenega in slabega okusa. Na trgih v Slovenjem Gradci, v Prevaljah, v Pliberci itd., kamor se posebno iz našega, Šoštanjskega okraja obilo tega sadja iznosi in zvozi, vidijo se v časi tako drobne, slabe in oguljene breskve, da bi se skorej ne splačalo, toli malovredno robo tako daleč spravljati

in prodajati. Jugovzhodna Koroška je za sadno trgovino našega okraja preimenitnega pomena. Mi smo si s Korošci skoraj mejaši, a naše sadje je dobre tri tedne poprej zrelo, nego na Koroškem, razven tega lahko zalagamo Korošce s sadjem, koje tam gori celo ne dozori, kakor breskve in kostanj. Deloma to, deloma pa obilne tovarne s svojimi delavci povzročijo, da se naše sadje na Koroškem v velikej meri prodava. Skrbimo torej, da pošljemo le samo lepo in dobro sadje na trg. To pa ravno pri breskvi prav lahko dosežemo. Preden se bode vinograd v drugič okopaval, ozelenelo se bode v njem mnogo mladih breskvic, katerim naj kopači prizanašajo, ako rasejo na pripravnem mestu, koder ni trta pregosta. S tem pa, da pustimo tu pa tam kako breskvico rasti, še nikakor nismo storili dovolj. Skrbeti moramo tudi, da nanj bodo drevesca le lepe, debele in zlahne breskve rodila. To pa zamoremo le s cepljenjem zanesljivo doseči. Ako pustimo letos nekatere mlade breskvice v vinogradu, bodo še to leto toliko zrasle, da jih lahko o sv. Jakobu cepimo na spče oko. Kako se z očesom ali s popkom cepi, to se ne da kar tako hitro popisati; vendar pa je ta način vže toliko razširjen, da se povsod najdejo ljudje, ki to izvrstno cepljenje umejo. S tem, da smo breskvico cepili, zagotovili smo tudi, da nam bode rodila sad, kakoršnega rodi ona breskev, kojej smo vzeli mladiko za cepljenje, saj se najdejo tu pa tam, morebiti pri sosedu, morebiti pri kakem gradu izvrstne breskve; oskrbimo si od teh mladiko in cepimo pridno kreskove ali pa, kar je še boljše, češpljeve in slivove divjake s popkom, ne bode nam žal! Uže v treh letih bodedo imeli lepa rodovitna in zanesljivo zlahna drevesa. V najnovejšem času so amerikanske breskve po Evropi močno zaslovene. Posebno hvalijo vrsti »Alexander« in »Annchen«, koje so vže meseca julija na Štajarjem zrele, zelo lepe trdne proti pozebu. Ako so te breskve v resnici tako izvrstne, priporočale bi se ravno za Šoštanjski okraj posebno, ker bi jih ložje tem preje na Koroško pošljali. Razum tega bodo pa tudi obilni delavci pri premogovih jamah v Šaleskej dolini prav dobri kupci za tako sadje. Vsekako bi bilo dobro, da bi tudi pri nas amerikanske breskve poskusili, pa tudi druge lepe vrste s cepljenjem pomnoževali, in v par letih bodedo lahko finejši in lepše breskve prodajali, kakor sedaj in to nam gotovo ne bode na škodo.

Sejmovi. Dne 4. junija na Starih sv. gorah in na Slatini. Dne 7. junija v Račah in v Lučanah.

Dopisi.

Od Vojnika. (Raznoterosti.) Na vnebohod Kristusov bilo nas je več v Vojniku. Bili so tudi iz Celja nemški »turnarji«. Kako jih je bilo lepo videti po trgu »marširati« drugiega za drugim, kakor otroke, kateri igro »kosteni most« vodijo. Najlepše pa še je bilo, da so jim bili neki Vojniški nemčurji za — rep. Tinel Tanel, vulgo »Jager«, prvih Stallnerjevih podrepnikov eden se je prě kaj moško nosil. Razlikoval se je od drugih po svojem oblačilu, kakor sraka od vran. Rečeni možicelj je tudi bil tisti, kateri je na sejmu, na kateri je tudi doktor Wagner prišel, pregovarjal ljudi, naj le vsi za nemško šolo glasujejo. Po slovenskem Štajarju, kakor slab denar znani nadzornik ni zasledil več otrok nemških (?) v Vojniku, kakor 10 ali 12. Srečnejši je bil c. kr. glavar. Ta jih je vlovil 60, kakor poroča »Deutsche Wacht« od 26. maja. Kje so teh 60 napravili, ve le tisti, ki razmere pozna. No znano še je vsem, kako na tanko g. dr. Wagner o Slovencev številu po-

roča, od zadnjega manevra, ko so naš presvitli cesar v Celji bili. Pa drugo je vprašanje: Ali ne velja več ljudsko štetje od leta 1890, saj je vendar na tanko popisano, koliko Nemcev šteje Vojnik! Škoda, da se pri ljudskem štetju tudi nemčurji posebno ne seštejejo, zakaj v Vojniku bi jih precejšnje število se naštel. Ali ne veljajo več šolske postave in zakaj je krajni šolski svet? Ali so tisti gospodje, ki delajo v Vojniku za nemško šolo, plačani agitatorji judovskega nemškega »šulvereina«? Zakaj potem mora občina 20% plačevati za šolo! In sicer to plačujejo vsi, ki kaj imajo. Bili so pa tudi taki poklicani, ki nimajo družega, kakor nekaj otrok, n. pr. neka dninarica. Med tem pa tržan, ki plača čez tristo goldinarjev davkov in doklad, še besede zravno nima. To je že bolj tursko, kakor po nemčursko. Na binkoštno nedeljo bodo imeli »šulvereinerji« Vojniški neko veselico. Tako se sliši. Zato se pa šulvereinski petelini pridno uče peti. In da ne bi kaj pozabili, opomin jih, saj so vsi rojeni Slovenci, na znano pesem: »Na strehi je zapel kokot, v hišo stopil je gospod«. Do nedelje se je še lahko naučil, če se jim je od kljuvanja kaj možgan ostalo. Kdor nemški »trak«, pruske barve za klobukom nosi, ali je pamet zapil ali je podrepnik nemčurske kompanije ali pa dolžnik Vojniškemu »voršusvereinu«. Tako je namreč v Vojniku, da le »nema- niči« v nemčurski rog trobijo. Kar je poštenih Nemcev, — čast njim! Vsaki narod moramo spoštovati, nemčurji pa niso noben narod, ampak so kakor vrabci, dokler je prosa kaj, kriči — potem pa »sfali«.

Iz Gočove pri Sv. Rupertu v slov. goricah.

(Raznoterosti.) Že se bliža čas, ko se bode vršila občinska volitva pri nas, zatoraj volilci, vzdramite se in storite svojo dolžnost, ter tudi dobro premislite, koga bote volili, da si izberete značajne može, ki bodo skrbeli za mir in blagor občine. Naša občina šteje 306 duš, zato pa so nam tudi naši občinski očetje preskrbeli tri krčme, za nas in popotnike pa bi bila tudi ena ali dve dovolj. Ali zdaj pa kar na enkrat mora tretja biti, no za koga? Mi je ne potrebujemo. Bolje bi bilo, ko bi se skrbelo za ceste, ker so nekatere v silno slabem stanju, pa ne za krčme, posebno pa take, kjer se toči žganje, ki je tako poguba človeškemu zdravju. Več krčem, več tudi ponočnjakov; ti potem rogovilijo po vasi, da še celo od dela utrujeni človek ne more v miru spat. To pa se je sicer že doslej večkrat godilo in ni dvoma, da se bo poslej še večkrat slišalo.

Iz Slatine. (Šulvereinska šola.) Bili so časi, ko je mir vladal na krasni Slatini. Narodnih preprirov nismo poznali, in dasiravno Slovenci in Nemci namešani, ljubili smo se, kakor bratje. Da celo dandanes živimo Slovenci v bratovski slogi s pravimi Nemci. Le odpadniki od našega naroda, nemškutarji, nam delajo toliko preglavice. Kakor so nekdanj janičarji, krščenj poturčenci, najhujše mahalj po kristjanih, tako rogovilijo zoper nas najbolj lastni sinovi majke Slave. Niso ravno dolgo še na krmilu, kakih 10 let bo, pa žalostni nasledki njihovega gospodarstva, bodisi v нравnem, bodisi v gmotnem obziru ne' bodo kmalu zbrisani. Slatina izneverila se je ne le svojemu narodu, ampak tudi sv. kat. cerkvi. Posvečevanje nedelj in praznikov in prejemanje sv. zakramentov vrgli so že davno kot obrabljeno šaro v koš. Neko posebno veselje imajo prirejevati veselice in plesje o prepovedanih dnevih. Okoli 60 oseb, skoraj samih Slatinčanov, imelo je letos, kakor navadno, tako veselico na pepelnično sredo: življali so razun dveh mesene jedi in se še norčevali, da so purani na pepelnično sredo ravno tako dobri, kakor drugače. Občinske seje, kakor tudi seje krajnega šolskega sveta, sklicujejo se že več časa redno ob nedeljah in praznikih med službo božjo. Da, kar se neverstva tiče, naša Slatina tekmuje

z vsakim judovskim mestom. Kakor sploh liberalci, tudi naši nemškutarji varčnosti ne poznajo. Slatinska občina, ki je nekdanj kaj gleštala, tiči globoko v dolgovi, dasiravno občinske doklade neznosno naraščajo od dne do dne. Kaj ne, žalostna podoba, kjer gospodarijo nemškutarji gospodje! Z nevoljo zapuščajo jih kmetje, kateri so nekdanj trobili v njih rog. Število njihovih pristašev se krči, naše narašča dan za dnevom. To veselo resnico spričuje nam jasno 15. dan meseca majnika. Takrat so zopet poskusili vrniti nam šulvereinsko šolo, da jo rabimo za štirirazrednico deklško. V ta namen pride iz Dunaja dr. Wohlfahrt, iz Rogateca pa notar, da naredi pogodbinno pismo, skliče se občinska seja in povabijo se kmetje svetokrižke nadžupnije. Zbralo se jih je okoli 400 mož. Predno pa o tej za nas res častni seji nadaljujem, napisal bom par vrstic o zgodovini te šole. (Konec prih.)

Od Sv. Jurja na Ščavnici. (Novi zvonovi pri Sv. Duhu.)

Zivalno gibanje ljudstva si videl dne 11. majnika popoldan na cesti, ki pelja od Zihlave skoz Grabšince čez Sv. Lovrenc na Ptuj. V Trbegovcih in Grabšincih je bil postavljen starolok, enako na Grabšinsčaku, kjer mejite Jurjevka in Lovrenska župnija, kapela v Grabšincih je bila lepo okinčana in mnogo ljudstva praznično obleženega tamkaj zbranega. Kaj neki to pomeni? — Danes se imajo pripeljati trije novi zvonovi za Duhovsko cerkev, in oznanilo se je, da jih bomo od Grabšinske kapele v procesiji spremljali k Sv. Duhu. Okoli pete ure zagromijo možarje na Grabšinsčaku, kmalu potem v vasi, vse se vzdrami, in svoje oči vpira tje, odkoder imajo zvonovi priti. Zvonovi se bližajo, bil ti je to ganljiv pogled! Trije vozovi se počasi prizibljuje okinčani s smrečjem, z venci in s traki; pri prvem vozu je vpreženih troje parov okinčanih konj, ki vozijo veliki zvon; na drugem vozu sta bila dva manjša zvonova in vprežena para konj, na tretjem vozu je bila zvonova sprava. Ko pridejo do kapele, vvrstimo se v procesijo, naprej Duhovski šolski otroci in moški, za zvonovi duhovniki, potem ženske. To je bila velikanska vesela procesija! Čut radosti in veselja, ki je polnil srca, si bral vsakteremu na obrazu; med molitvijo in pobožnim petjem smo prišli z zvonovi do cerkve in tam obhajali večernice v zahvalo, da so se brez vse nesreče in neprilike zvonovi pripeljali. Prejšnje dni je vsak den na hipe deževalo: ta den pa je vendar bil brez dežja. Že od petka poprej so tesarji pod vodstvom od g. Samassa poslanega mojstra vrlo pripravljali novi stol za zvonove; dodelali so ga v soboto opoldne. V soboto opoldne pri Sv. Duhu spet pokajo možari, ob njih zvoni stari zvon. Kaj bo? Sklenili smo, da se ne bi v nedeljo predolgo mudili, da že v soboto opoldne manjša dva zvonova spravijo v stolp; in to se je zgodilo; obilno farmanov se je zbralo; imeli smo večernice. V nedeljo že o juternici naznanjajo možarji svečanost, ki se bo danes vršila, vreme je bilo krasno; že ob 9. uri se je ljudstva na prostorni trati okoli cerkve vse trlo, prišli so od raznih krajev k res redki svečanosti. Veliki zvon še miruje na vozu, kateremu so zavoljo velike teže morali osi podpreti, za greben ima zvon že ovito dvojno vože, na dano znamenje se vitlo zasuče, zvon se vzdigne, igrerci zaigrajo, zvon gre višje in višje, ne dolgo, in pri lini smukne v stolp. Zdaj se oglasita že včeraj v stolp spravljena nova zvonova z dvema starima vred in nas vabijo k službi božji v cerkev; pa kaj rečem v cerkev, saj jih polovica ni imela v njej prostora! Na leco stopijo veleč. gospod dekan Ljutomerski in razlagajo v primernem govoru, kako zvonovi oznanjujejo »čast Bogu« in »mir ljudem«, potem služijo sv. mašo, pri kateri jim strežejo č. gg. župnika Križevski in Malonedeljski, č. gg. kaplana Kapelski in domači. — Nj še bilo opoldne, ko se oglasi z

jarnim, res lepim glasom (cis) novi veliki zvon. Pri Sv. Duhu so bili dozdam trije zvonovi, pa znašel se je posebni dobrotnik, ki je bil pripravljen enega velikega spraviti; zavoljo soglasja se je moralsrednji preliti in se manjši novi spraviti. To vse je omislil omenjeni dobrotnik, on hoče ostati nepoznan, rekel je: »naj bo le k večji časti božji!«. Zato tudi ta napis veliki zvon nosi, shranjuje pa tudi spomin na svojega dobrotnika v drugem latinskem napisu: »Poseben dobrotnik cerkve Sv. Duha me je daroval.« — Zlil je nove zvonove g. Albert Samassa v Ljubljani, tam so bili tudi posvečeni. Tehtajo pa novi veliki 2017 klg. ali 36 starih centov, drugi novi 6425 klg. ali 11 cent. 46 met.; tretji novi 264 klg. ali 4 cent. 71 metr.; stara dva eden 672 klg. ali 12 cent. drugi 87 klg. ali 1 cent. 57 metr. Pred tremi leti je gospod Brollo cerkev Sv. Duha »fresco« naslikal, pred dvema letoma pa je gospod Zoratti vse oltarje pozlatil, cerkev se je od zvonaj in znotraj vsa prenovila in zdaj se je z zvonovi, rekel bi, jej krona postavila. Pet zvonov zdaj iz močnega visokega stolpa s svojimi zbranimi glasovi vabi ljudstvo k službi božji, naj vestno Boga časté in v lepem soglasji živijo, katerim zvonovi oznanjujejo: »čast Bogu in mir ljudem!«. Končno naj bo tu zahvala izrečena izvanrednemu darežljivemu dobrotniku, vsem, ki so kaj lesa za stol darovali, pripravnim Trbegovcem, ki so zvonove iz Ptuja pripeljali, dobrovoljnim tesarjem, poštenim fantom in dekletom, ki so vozove tako lepo okinčali, v obče vsem, ki so kaj pripomogli, naj tudi njih navdaja, kakor glavnega dobrotnika, misel: »Omnia od majorem Dei gloriam«. »Vse k reči časti božji!«

Od Slov. Gradca (Železnica). Nas sicer malo briga nameravana proga Polčansko-Konjske železnice, ker takšno, če, ne boljše, gotovo iz Velenja čez Slov. Gradec dobimo, vendar se nam pa smilijo bližnji mejaši, kajti bodo pretirano doklado plačevati morali. Kakor se čuje, plačajo 30.000 gld. k železnici, potem vse odkupilo zemlje in prevzamejo še poroštvo za zadostni promet. Železnica je ozka in dolga samo kakšnih 5—6 kilometrov navstric južne železnice. Ta bi se pač naj rajši pri Zbelovem s širokim tirom pridružila, da bi se prizaneslo zemljiščem lepe Dravinjske doline. Ko sem te dni tankaj potoval, slišal sem mnogo hudovanja in kletve, dalje čez Lubniški vrh Prevale pa opet rekoč: zakaj nam bode neki ta železnica, ker vso našo lesovino itd. le vozimo v Vitanje in v Celje, plačevali pa bomo brez vsmiljenja! Nesrečen je toraj okraj, kjer v zastopu le edini ali po večini tržan nemškutar in trgovec glasuje. Vitanjski kričači in pomagači bi bili že naposled radi s pomočjo občin zabranili, ker spoznajo, da so splezali na led, pa je neki bilo prepozno. Vse kmetovske občine milo prosijo, da bi jim bilo še mogoče, zabraniti železnico.

Iz Velike nedelje. (Župan). Po tukajšnjih občinah se sedaj vršijo volitve za občinske odbore in občinska predstojništva in zanimivo je opazovati, kako se davkoplačalci v precej obilnem številu teh volitev vdeležujejo, ter si izvolijo v občinski odbor take može, o katerih znajo, da bodo delovali v prid in blagor cele občine. — Pomenljivo in veselo znamenje narodne probujenosti pa je, da v neki občini eden premožni občan, ki je bil v prejšnjih letih večkrat odbornikom voljen, pri zadnji volitvi samo zarad tega ni bil spet v občinski odbor voljen, ker je baje enkrat ormoškim nemškutarjem zastavo nosil. Kako naše v vsakem obziru zavedno slovensko ljudstvo zna ceniti zasluge spoštovanja vrednih poštenih in značajnih mož, kaže se v najlepšem svitu v Šardinski občini tukajšnje župnije, ker so si pri zdajni volitvi šesto krat izvolili gospoda Florijana Kuhariča svojim predstojnikom. Bil je namreč skoz

15 let neprenehoma občinski predstojnik, in zdaj zopet enoglasno voljen. — Gospod Kuharič pa je tudi v resnici skoz in skoz pošten mož, značajan in jeklen narodnjak, kakoršnjih si mnogo želimo. Akoravno je gosp. Kuharič pred volitvo odbornike prosil, ako morda hočejo njemu zopet svoje glase dati, naj tega ne storijo, ampak mu odvzamejo težko breme, ki ga že tako dolgo nosi; vendar so se ti enoglasno za-nj izrekli in ga prosili, naj prevzame še na dalje ta posej, ker cela občina ima v njega največje zaupanje. — Z ganjenim srcem se je gospod Kuharič za to zaupanje zahvalil in da hoče, kakor do zdaj, tudi v prihodnje vse svoje moči v blagor občine in mile nam slovenske domovine posvetiti. Odgovorilo se mu je kratko ali krepko: Bog ga živi još mnogaja leta!

Iz Trbovelj. (Preveč) premoga so nakopali v Trboveljskih in Hrastniških rudnikih. Ker nimajo dovolj kupcev za premog, zatoraj so ga več stotin huntov naložili na njivi pri posestniku Kosmu ter ga pokrili z deskami. Po zimi ob času strajka je več kupcev in tovarn odpovedalo premog tukajšnjim rudnikom, deloma zato, ker ga tistokrat niso mogli dobivati; večidel pa zato, ker je predrag. Ker imajo toraj premoga veliko, naročil pa manj, zategadel so židi (ti so namreč posestniki imenovanih rudnikov) strajkati. Odpovedali so dva dni v tednu delavcem delo, tako, da bodo štiri dni delali, tri dni pa počivali. Ko bi jim ob dnevih počitka ne trebalo jesti, potem bi bili se že zadovoljni. Židi pač vedno »očetovsko« skrbijo za krščanskega delavca. Po zimi še mu ob nedeljah ne privoščijo počitka, po letu pa mu razun nedelje še po dva praznika napravijo.

Iz Starega trga. (Cerkveno.) Skoz osem dnj smo letos smarnice in ob enem osmino na čast sv. Janezu Nep. obhajali gori na gradu, v starodavni cerkvi sv. Pankracija; ona se je lansko leto po prizadevanju preč. gospod župnika v mnogem oziru popravila. Odkar so vlč. sedajni župnik pri nas, storilo se je že marsikaj v čast božjo. Znana nam je njih gorečnost do lepote hiše božje od časa, ko so bili še mestni župnik v bližnjem lepem Slovenjgradu. Ne, da bi domačo hišo in službo božjo zamerjali, smo vendar radi tje zahajali, zakaj po kratki nemški pridigi so besedo božjo oznanjevali tudi v milem nam materinem slovenskem jeziku. Pač veliko dela in truda jih je čakalo, ko so našo staro teško faro nastopili, ker njih blagi, visoko učeni prednik D. Trstenjak vsled visoke svoje starosti in bolehnosti niso bili v stanu takih skrbij prevzeti. Zdaj pa, hvala Bogu, je vse zopet ponovljeno in popravljeno. Gori na gradu, kamor v postnem času veliko pobožnega ljudstva pride, so nam tudi priskrbeli lepo podobo Matere božje sedem žalosti ter so jo na praznik oznanjenja Marijinega blagoslovili. Ravno tako je podfarna cerkev sv. Radegunde vsa prenovljena in olepšana. Nove cerkvene klopi, iz hrastovega lesa lično izdelane, so lep kinč cerkve, posebno jo pa lepša in kinča altar na evangeljski strani, posvečen kraljici sv. rožnega venca. V naše največje veselje so preč. gospod župnik s svojim čast. duhovnim pomočnikom upeljali nadbratovščino sv. rožnega venca, katera, kakor so nam v pretečenem nauku gospod kaplan v našo sladko tolažbo povedali, že čez 3400 udov šteje. Res lepo število v tako kratkem času obstanka! Ganljivo je videti, kako vedno vsako prvo nedeljo v meseci obilno pobožnih otrok kraljice nebeške celo iz sosednjih župniji semkaj v našo cerkev priroma k nauku in ker se ob enem vrši slovesni sprejem tistih, ki so se dali zapisati v bratovske bukve. Nadbratovščina ima tudi svoje krasno belo bandero podobo Matere božje in sv. Dominika, katero je darovala neka pridna in pobožna faranka. V mesečnih procesijah se prekrasno bandero nosi in za njo stopajo udje bratovščine. Eden drugega

tako rekoč opominjajo, da so si izbrali usmiljeno kraljico nebesko kot voditeljico na nevarni hoji tje v neskončno večnost. Pač varno hodi vsakdo proti večnosti, kdor si s stanovitno molitvijo sv. rožnega venca izprosi potrebnih pomočij te mogočne usmiljene gospe, katero sv. cerkev v lavretanskih litanijah, kakor so ukazali sv. oče Leon XIII., na pomoč kliče s prelepim imenom kraljice sv. rožnega venca. Število udov te nadbratovščine y Starem trgu in pa velika udeležba pri mesečnih shodih dovolj priča, kako potrebna da je bila ne le za našo faro, temveč tudi za sosednje kraje. Kraljica sv. rožnega venca naj blagemu neutrujenemu gospodu župniku in pa njegovemu vrlemu gospodu duhovnemu pomočniku obilno poplača ves trud in skrb! —č.—

iz Braslovč. (Dopolnilo.) Naj še dostavim k dopisu v št. 27. nekaj! Na koncu trga, kjer se cesta odcepi na Rakovlje, pri križi, pričakovali so novega gospoda domači duhovniki, cerkveni ključarji, učiteljstvo šolska mladina s šolsko zastavo in veliko ljudstva. Kmalu po 3 naznanjajo topiči s krepko donečim streljanjem, da se bližajo novi gospod. Pripeljavši se do ljudstva, stopijo iz voza, potem jih čast. g. Klančnik pozdravijo ter predstavljajo navzočne novemu gospodu dekanu: duhovnike, učiteljstvo in cerkvene ključarje. Na to stopite dve učenki iz višjega razreda Milči Jarčeva, Marička Plaskanova; prva ogovori pr. č. gospoda dekana blizo tako-le: Prečastiti gosp. dekan! Šolska mladina Braslovška se Vam poklanja. Naša srca so Vam udana. Prosimo Vas, bodite nam prijazni in naklonjeni! V znamenje našega spoštovanja in udanosti blagovolite sprejeti ta šopek! Gospod dekan sprejemši sopek se prav prijazno zahvalijo za to darilo ter izrazijo svoje veselje in ljubezen do mladine sploh, po reku Kristusovem: »Pustite male k meni priti!« ter obljubijo šoli in šolski mladini svojo naklonjenost. Potem se poda vsa množica v rednem sprevedu v cerkev, kjer so bile litanije in blagoslov. Po molitvi stopijo gospod dekan pred altar ter se v prav iskrenem govoru zahvalijo za prijazen svečanostni sprejem. O zvečerni razsvetljava, petji in bakljadi je pa že tako zadnji dopisnik pisal. E.

iz Žiće pri Konjicah. (Cerkveno.) Vredno je, da Vaši bralci izvedó, kaj se je pri nas v zadnjih letih spremenilo. Kakor povsod verni Slovenci za farne cerkve lepo skrbijo, tako so tudi Žičani svojo pred enim letom prenovili. Dali so prižnico premalati in dohod nanjo tako napraviti, da se gre na-njo iz žagreba; poprej se je hodilo po cerkvi, kar je posebno o večih svečanostih, pri velikej gnječi ljudstva, častitej duhovščini morajo gotovo neprijetno biti. Da se je pa dohod na prižnico iz žagreba mogel prirediti, moral se je žagreb precej povišati in prostornejši narediti. Omislili so nove lepe stole po cerkvi in na koru; nova okna, pri velikem oltarju z barvanimi šipami. Orgle, ki so že bile kaj slabe, popravil je oglarski mojster Naraks iz Žalca. Tudi zvonik, ki je bil poprej rudeč, so prebelili tudi na line naredili zelena predokna. Poprej nerodne stopnice na kor so zdaj tako pametno premeščene, da na njih stoječi lahko vidijo k velikemu oltarju. Vse mizarsko delo, vrezanje šip in tudi pobarvanje orgel izvršil je vsega priporočila vreden mojster Janez Cmok iz Slivnice. Cerkev so tudi znotraj v presbiteriji dali malati, a v ladiji pobelili. Vse to je malo faro, ki je ob enem ravno tako velika občina in šolski okoliš, stalo nad 2 in pol tisoč gold. Veliki oltar je bil pred par desetletji ponovljen, a zdaj je kazalo ponoviti tudi stranska oltarja. Ali kje naj bi se v to svrhu potrebni denar vzel; kajti varčni občinski odbor se ni upal več stroškov občanom nalagati. Pa glejte, kaj gorečnost za božjo čast zamore! Oglasi se domače dekle, Anca Krečun, ki si je v letih s pridnima rokama nekaj prihranila, da daruje za popravljenje levega oltar-

čka 200 gid., ako se prenaredi za ta denar v oltar Lurske matere božje. Za pobotano vsoto je Celjski podobar Oblak, ki je tudi prižnico preslikal, želji dekleta rad ustregel. Za desni oltarček pa sta cerkvena ključarja po župnji v enem dnevu prostovoljnih darov nabrala 140 gid. Ta blaga požrtvovalnost naj bo dragim, mlačnim kristjanom v posnemovalen izgled. Stroški za popravljenje cerkve še niso poplačani, a kadar bodo, obljubljajo Žičani, da bodo tudi šolo po novih potrebah uredili. Bog daj, da bi se to kmalu uresničilo! Tiste, katere je slabo vréme o priliki nove sv. maše čast. gospoda o. Cirila Goričana na velikonočni ponedeljek motilo priti k redki in v tej župnji prvi svečanosti, pa že za prihodnje leto vabimo v prijazno žičko farno cerkev, ko bodo naš obče priljubljeni, velečastiti gospod župnik obhajali še redkejšo slovesnost zlate sv. maše; samo Bog nam jih ohrani do tistega časa in še veliko let po tistihmal!

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Avstrijsko. Na Dunaji imajo veliko umetniško razstavo ter se je vdeležuje ne samo naša država, ampak tudi nemška, francoska in italijanska. Obiskovalcev je obilo, pa tudi tujcev prihaja vsled tega veliko v naše stolno in glavno mesto. — V državnem zboru so izročili načrte postave o novi veljavi denarja odseku, ki šteje 48 udov in ta že marljivo pretresuje predloge. Dokler ne izvrši svojega dela ta odsek, bode v drž. zboru manj sej, zato pa bodo one potem dolžje.

Štajarsko. Novi poslanec v državnem zboru za trgovsko zbornico v Ljubnem, pl. Foreher, ne ugaja več svojim volilcem. Zakaj ne? Mož še doslej ni črnil besede v zboru, pa še celo podpisal ni prošnje za to, da vzame, čem prej more, država »južno železnico« v svojo skrb. Ali so vam ti volilci občutljivi!

Koroško. Najsilniši kričač kar jih nemškutarji zmorejo, je dr. Ubl v Celovci. On je ud dež. šolskega sveta in kar pride od todi na slov. učitelje in duhovnike, tega je v prvi vrsti on kriv. Najhuje pa je pri njem, da ima debelo kožo ter se njega ne prime nobena poštena beseda, drži se pa lažij, ki jih nabere pri svojih tovariših, kakor klošč kože in žal, da pritegne njemu tudi vselej ves šolski svet. V tem svetu slov. učitelj nima zagovornika.

Kranjsko. Južna železnica ima na kolodvoru v Ljubljani krčmarja, ki prodaja rad o petkih »klobase«, kršč. romarjev pa ne mara. Sploh pri južni železnici niso prijatelji kršč. in slov. potovalcev. — V Novem mestu bodo v tem meseci volitve v obč. zastop in čudno, da že tudi nemškutarski polzevi pomaljšajo svoje rožičke, češ, da bi bilo more biti kaj za-nje pri teh volitvah. Pri splošnji neslogi kranjskih Slovencev bi to ne bilo čisto nemogoče, vendar pa je v Novem mestu še v tem oziru nekaj boljše, kakor po beli Ljubljani.

Primorsko. Grof Taaffe misli, da razmere na Primorju niso take, ki bi pripustile slov. sokolcem, telovadcem, nositi posebno obleko. Čudno je to, čemu pa nemški turnerji nosijo svojo, od navadne precej različno okleko! Kar velja za Nemca ali za Laha, velja pač tudi za Slovenca.

Tržaško. Slov. napisi so Lahom v Trstu še vedno »trn v peti« ter jih radi malajo, toda po svoje, torej z blatom. — Na zborovanji družbe »Edinost« je bilo zadujo nedeljo obiskovalcev mnogo in sta poročala po-